

Εισαγωγικά Σχόλια από τον Πρόεδρο του ΙΕΝΕ κ. Ιωάννη Χατζηβασιλειάδη

Εκ μέρους του ΙΕΝΕ σας καλωσορίζω στο 19^ο Εθνικό Συνέδριο «Ενέργεια και Ανάπτυξη», που σε μια δύσκολη περίοδο θέτει το κρίσιμο θέμα «Το ενεργειακό μέλλον της Ελλάδος σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον».

Οι πρόσφατες διεθνείς εξελίξεις επανέφεραν έντονα στην Ευρώπη το πρόβλημα της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού καθώς και το υψηλό κόστος ενέργειας, με επιπτώσεις στην κοινωνία και την οικονομία.

Ο ενεργειακός τομέας διέρχεται μια μακρά μεταβατική περίοδο με τους στόχους του 21^{ου} αιώνα, καθώς η Ευρώπη χρειάζεται ένα βιώσιμο ενεργειακό σύστημα που οδηγεί σε ανταγωνιστικότητα και ασφάλεια εφοδιασμού.

Οι προκλήσεις είναι μεγάλες με καλές προοπτικές σε νέες ιδέες και τεχνολογίες προς μια νέα κατάσταση και ανασυγκρότηση του ενεργειακού τομέα για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών με προσιτό κόστος μακροπρόθεσμα.

Η αναζήτηση και αξιοποίηση εγχώριων ενεργειακών πόρων και η χρήση νέων και αποδοτικών τεχνολογιών συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού. Παράλληλα, η επέκταση των διεθνών διασυνδέσεων ηλεκτρικών δικτύων και αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου στηρίζει τη λειτουργία της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας με πολλαπλά οφέλη.

Διανύουμε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από γεωπολιτική αστάθεια στην περιοχή μας με αναμενόμενες σημαντικές γεωπολιτικές εξελίξεις, ενώ γνωστά και πιθανά κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο εισέρχονται στη φάση εντατικών ερευνών και αξιοποίησης.

Σε αυτό το δυναμικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον διαμορφώνεται το ενεργειακό μέλλον της χώρας και είναι προφανές ότι χρειάζεται εθνική στρατηγική και μακροπρόθεσμοι στόχοι, καθώς η ατολμία και αδράνεια τα προηγούμενα χρόνια, οδήγησαν σε υψηλό ενεργειακό κόστος, με

άμεσες επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και την κοινωνική ευημερία.

Μετά από χρόνια αδράνειας, χάρις στις προσπάθειες του Υπουργού κ. Γιάννη Μανιάτη, αρχίζουν στην Ελλάδα οι έρευνες αναζήτησης υδρογονανθράκων σε στεριά και θάλασσα.

Υπογραμμίζεται η ανάγκη για συστηματική δουλειά με επιμονή και υπομονή, γιατί είναι μια μακρόχρονη και πολύπλοκη διαδικασία με σύγχρονες τεχνολογίες και κανόνες, που απαιτούν σταθερή πολιτική βούληση και συνέπεια για να οδηγήσει στην ανάπτυξη.

Η Ελλάς με την γεωστρατηγική της θέση και γενικότερα η ΝΑ Ευρώπη, μπορεί να αποτελέσει έναν αξιόπιστο ενεργειακό διάδρομο Ασίας-Ευρώπης και σε συνδυασμό με την αξιοποίηση βεβαιωμένων και πιθανών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο να συμβάλλει στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ.

Κατά την πρόσφατη συνάντηση κορυφής αποφασίσθηκε για το 2030, δεσμευτικός στόχος 40% μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, 27% διείσδυση των ΑΠΕ, 27% αύξηση ενεργειακής αποδοτικότητας και ολοκλήρωση της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, με αναφορά ως υψηλής προτεραιότητας, στην ενίσχυση των ηλεκτρικών διασυνδέσεων στην περιφέρεια.

Ανταποκρινόμενοι στους στόχους, βασική επιδίωξη είναι η μείωση του ενεργειακού κόστους για ένα ελπιδοφόρο μέλλον. Ενεργειακή αποδοτικότητα και φθηνές ΑΠΕ συνιστούν έναν αποτελεσματικό συνδυασμό.

Η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας αποτελεί πρόκληση και πρώτη προτεραιότητα για τη χώρα με μεγάλο δυναμικό εφαρμογών, και εδώ πρέπει να τονισθεί η πρωτοβουλία του Υπουργείου προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα διεισδύουν όλο και περισσότερο στον ενεργειακό τομέα κατά την διάρκεια του 21^{ου} αιώνα σε όλο τον πλανήτη. Μεγάλη διείσδυση αναμένεται στον ηλεκτρικό τομέα, ενώ

δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις μη ηλεκτρικές εφαρμογές, με χαμηλές επενδύσεις και μεγάλη προστιθέμενη αξία.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας εισάγει την ηλεκτροπαραγωγή αιολικής και ηλιακής ενέργειας στην αγορά, με υψηλή αξιοπιστία και σταθερό κόστος παραγωγής, καθώς και προς ένα πιο διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό δίκτυο.

Οι εφαρμογές στην Ελλάδα υποφέρουν ακόμη από γραφειοκρατία και εμπορία αδειών που ανεβάζουν σημαντικά το κόστος επένδυσης, όπως και το υψηλό κόστος σύνδεσης στο δίκτυο, τα οποία τελικά μεταφέρονται στους καταναλωτές.

Λείπουν ακόμη και οι ειδικές μελέτες που θα οδηγήσουν τον ηλεκτρικό τομέα στο μέλλον, εγκαταλείποντας τον όρο “κορεσμένο δίκτυο” που περιορίζει τις εφαρμογές στο ελάχιστο.

Το μέλλον του ενεργειακού τομέα συνδέεται άμεσα με καινοτόμες τεχνολογίες και επενδύσεις, στα πλαίσια ενός σύγχρονου θεσμικού και ρυθμιστικού πλαισίου με όραμα και στόχους.

Η Ελλάς, τόσο στον ηλεκτρικό τομέα όσο και στο φυσικό αέριο, χρειάζεται διεθνείς διασυνδέσεις από τα δυτικά προς Ιταλία για άμεση πρόσβαση στις αγορές της κεντρικής Ευρώπης με τα αναμενόμενα οφέλη. Το φυσικό αέριο θα αποτελέσει συμπληρωματική πηγή διεισδύοντας στον ηλεκτρικό τομέα, οπότε επείγει η ανάπτυξη της υπόγειας αποθήκευσης στην Καβάλα που θα βελτιώσει την αξιοπιστία του ηλεκτρικού τομέα, καθώς επίσης και η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την λειτουργία περιφερειακής αγοράς φυσικού αερίου, το gas trading hub.

Οι καταναλωτές πρέπει να απαλλαγούν από το επιπλέον κόστος παραγωγής στα νησιά της τάξης του 1δισ € ετησίως με την ονομασία ΥΚΩ, Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Η διασύνδεση της Κρήτης θα μειώσει στο ήμισυ τις επιβαρύνσεις ΥΚΩ, ενώ η επένδυση έχει χρόνο αποπληρωμής μερικών ετών. Καθώς το έργο είναι από τα δυσκολότερα και ακριβότερα στο είδος του διεθνώς, η άμεση ανάθεση μελέτης και επίβλεψης κατασκευής σε έμπειρο τεχνικό

σύμβουλο αποτελεί αποφασιστικό βήμα για την επιτυχή υλοποίησή του.

Ανάλογη πρωτοβουλία απαιτείται και για την διασύνδεση του συνόλου των Κυκλάδων νήσων, όπου η αρχική προσπάθεια συμπληρώνει τρεις δεκαετίες, ενώ στα λοιπά νησιά επιβάλλεται η μεγάλη διείσδυση των φθηνών ΑΠΕ.

Καθίσταται αναγκαίο ένα σύγχρονο χρηματοδοτικό μοντέλο για την επένδυση, εκτός του διαχειριστού δικτύου, ο οποίος θα αναλάβει τη συντήρηση και λειτουργία του σχετικού εξοπλισμού, απαλλάσσοντας έτσι τους καταναλωτές από άλλη επιβάρυνση.

Στην μετάβαση του ενεργειακού τομέα προς το μέλλον θα αξιοποιηθεί το εξαιρετο ανθρώπινο δυναμικό. Τα κεφάλαια όμως που απαιτούνται για τις επενδύσεις είτε δεν διατίθενται στην εγχώρια αγορά είτε έχουν υψηλό κόστος.

Ως εκ τούτου χρειάζονται νέα χρηματοδοτικά μοντέλα με χαμηλό κόστος που θα προσελκύσουν τις βασικές χρηματοδοτήσεις για τις νέες επενδύσεις, όπως ήδη γίνεται σε άλλες χώρες.

Τέλος, η αναθεώρηση των πρόσθετων φόρων που επιβλήθηκαν στην ενέργεια τα τελευταία χρόνια θα λειτουργήσει ευνοϊκά στην οικονομία και θα ανακουφίσει τους καταναλωτές.

Το Συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα του ΥΠΕΚΑ και θα ήθελα να ευχαριστήσω τον υπουργό κ. Γιάννη Μανιάτη για την παρουσία του.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους χορηγούς και υποστηρικτές αυτού του Συνεδρίου που στηρίζουν τις προσπάθειες του IENE για την διοργάνωσή του: Την εταιρεία ΔΕΠΑ και την Δικηγορική Εταιρεία Κυριακίδης – Γεωργόπουλος, τα ΕΛΠΕ, την ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, την ENERGEAN Gas and Oil, τις εταιρείες Siemens, Wartsila και Enel Green Power καθώς και τους χορηγούς επικοινωνίας Η Καθημερινή, SeeNews και Energia.gr.

Ευχαριστώ και όλες και όλους εσάς που συμμετέχετε στις εργασίες αυτού του 19^{ου} Εθνικού Συνεδρίου «Ενέργεια και Ανάπτυξη 2014» του IENE και ευελπιστώ για έναν καρποφόρο διάλογο και χρήσιμα συμπεράσματα.